

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

quicksan natuurwaarden

Bussinksweg (ong.)

Bathmen

Rapport quickscan natuurwaarden

Bussinksweg (ong.), Bathmen

Opdrachtgever	Vrij op Naam Zonneparken BV Burg L F de MontignyIn 149 3055 NB Rotterdam
Rapportnummer	24564.001
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	29 februari 2024
Opsteller ¹	Mevrouw S. Fidom, BSc
Kwaliteitscontrole	De heer G.J. Sieperda, MSc

---

¹ Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	5
4	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	6
	4.1 Vogels.....	6
	4.2 Vleermuizen	9
	4.3 Overige zoogdieren	10
	4.4 Reptielen, amfibieën en vissen	12
	4.5 Ongewervelden	14
	4.6 Planten	16
	Specifieke zorgplicht.....	16
5	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	18
	5.1 Broedvogels.....	18
	5.2 Vleermuizen	18
	5.3 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën.....	19
	5.4 Overige soort(groep)en.....	19
6	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	20
	6.1 Natura 2000	20
	6.2 Natuurnetwerk Nederland	21
7	HOUTOPSTANDEN	22
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	23

Bijlage 1	Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2	Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3	Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Vrij op Naam Zonneparken BV opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarden aan de Bussinksweg (ong.) te Bathmen.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen realisatie van de zonneweide.

De quickscan natuurwaarden heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 3,5$ ha) ligt aan de Bussinksweg (ong.) te Bathmen. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een maïsveld met aan de noord- en zuidzijde houtwallen en greppels. De houtwallen bestaan uit diverse boomsoorten, zoals zwarte els en berk, maar ook ruigtesoorten zoals wilde kamperfoelie en braam. Direct ten westen is een sloot met kale oeverranden te vinden. De onderzoekslocatie bevindt zich in het buitengebied van Bathmen, omgeven door andere agrarische percelen. Ten noordoosten is een boerenerf gelegen. Enkele kilometers ten westen zijn diverse bosgebieden aanwezig, zoals Jachtlandgoed Oostermaat en De Slenk.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 2.3 Noordelijke houtwal met takkenhopen en ruigte, met links het maïsveld.

Figuur 2.4 Onderzoekslocatie vanuit het oosten gezien.

Figuur 2.5 Boerenerf ten noordoosten van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.6 Sloot met kale oeverranden direct ten westen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.7 Greppel aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.8 Intensief beheerd grasland direct ten oosten van de onderzoekslocatie.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 12 februari 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Overijssel opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische buitengebied kunnen dit zijn: huismus, kerkuil, steenuil, bosui, roek, boerenzwaluw, huiszwaluw, boomvalk, buizerd, havik, oehoe, ooievaar, sperwer, torenvalk, ransuil, slechtvalk en wespendif. Van deze soorten kunnen de huismus, boerenzwaluw, huiszwaluw en de slechtvalk op voorhand worden uitgesloten. De slechtvalk broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen. De huismus, boerenzwaluw en huiszwaluw zijn afhankelijk van openingen in bebouwing om te nestelen. De onderzoekslocatie is onbebouwd en daarom ongeschikt voor deze soorten om te nestelen.

Kerkuil

De kerkuil is een soort die vrijwel uitsluitend gebruik maakt van speciale nestkasten om in te broeden. Incidenteel worden loze ruimtes in (kap)schuren in het agrarisch gebied ook gebruikt als broedlocatie. Op de onderzoekslocatie is geen bebouwing aanwezig waarmee een vaste rust- en/of paarplek is uitgesloten. Afhankelijk van de kwaliteit van het leefgebied kan de grootte variëren van 60 tot 1.200 hectare. Gezien de grootte van de onderzoekslocatie en er voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig is kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie geen essentieel leefgebied vormt voor de kerkuil. Er zijn daarnaast tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen die wijzen op een beschermde functie van de kerkuil. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de kerkuil zijn uitgesloten.

Oehoe

De oehoe heeft een relatief groot territorium en komt in zeer uiteenlopende gebieden voor, maar nestelt vooral op richels van steengroeven en soms in oude nesten van roofvogels of op de grond. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld en biedt daarmee ongeschikt broedhabitat voor de oehoe. Tijdens het veldbezoek zijn daarnaast geen geschikte nestplaatsen voor de oehoe aangetroffen waarmee overtredingen van de Omgevingswet zijn uitgesloten.

Steenuil

De steenuil is zeer plaatstrouw en blijft graag nabij zijn nestplaats en komt vooral in kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan landschapselementen voor. Steenuilen maken onder andere gebruik van speciale nestkasten, holten in bomen en ruimten in schuren als nestlocatie. Dergelijke geschikte plekken ontbreken op de onderzoekslocatie waarmee een vaste rust- en/of paarplek op de onderzoekslocatie is uitgesloten. Het foerageergebied van de steenuil bestaat uit open terrein met hele jaar door lage vegetatie (beweiding) en daaromheen kleine landschapselementen. De onderzoekslocatie bestaat uit een intensief beheerde akker en is ongeschikt als foerageergebied voor de steenuil. Waarnemingen worden enkele honderden meters ten noorden van de onderzoekslocatie gedaan (zie figuur 4.1, NDFF), waar geschikter leefgebied aanwezig is. Dit betreft de paardenhouderij en de kruidenrijke graslanden aan de Meutsteeg. Met het ontbreken van geschikte nestplaatsen en geschikt foerageergebied zijn overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de steenuil uitgesloten.

Figuur 4.1 Waarnemingen van de steenuil in de afgelopen 5 jaar (NDFF).

Bosuil

De bosuil nestelt in boomholtes en nestkasten. Deze soort komt voor in open bos of gemengd bos, op boerenerven, in (stads)parken, groene woonwijken, met oude bomen en grote binnentuincomplexen. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld en houtwallen, met in de directe omgeving (intensief) beheerde agrarische terreinen, en biedt daarmee matig geschikt habitat voor de bosuil. In het bosgebied ten zuidwesten zijn geschikter leefomgevingen aanwezig en daar zijn ook recentelijk individuen van de bosuil waargenomen (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn geen oude bomen met boomholtes of geschikte nestkasten waarin de bosuil kan nestelen aangetroffen. Door het ontbreken van geschikte nestplaatsen zijn overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet met betrekking tot de bosuil uitgesloten.

Roek

De roek is een sociale kraaiachtige, die in kolonies broedt in hoge bomen. Deze nesten bevinden zich vaak in vrijstaande, hoge groepen bomen (zoals populieren) langs wegen, treinsporen of kanalen met omliggende graslanden. Een kolonie kan vele jaren tot zelfs decennia op dezelfde plek broeden. Nesten worden in rap tempo opgebouwd, om beschadigde en weggewaaide nesten van het voorgaande seizoen aan te vullen. Vanwege de omvang van dergelijke roekenkolonies zijn deze gemakkelijk waar te nemen. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van roekennesten en deze zijn niet aangetroffen op de onderzoekslocatie. De aanwezigheid van nesten op de onderzoekslocatie van de roek is daarmee uitgesloten.

Boomvalk, ransuil, sperwer en torenvalk

Ransuilen en torenvalken maken gebruik van oude nesten van roofvogels, zwarte kraaien en eksters. De sperwer heeft zijn nest vaak dicht tegen de stam aan. De boomvalk broedt in soortgelijke nesten. De ransuil, sperwer, torenvalk en boomvalk zijn honkvaste broeders die ieder jaar terugkeren naar een specifiek nest. De torenvalk broedt daarnaast voornamelijk in speciale nestkasten. De bomen op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van dergelijke nesten. Vanwege het ontbreken van een bladerdak konden de bomen goed onderzocht worden. Tijdens het veldbezoek zijn geen dergelijke nesten waargenomen op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie, waarmee overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van de boomvalk, ransuil, sperwer en torenvalk zijn uitgesloten.

Buizerd, wespendif en havik

De buizerd, wespendif en havik broeden in grote nesten in bomen, ook wel horsten genoemd. Op de onderzoekslocatie zijn geen bomen aanwezig. De directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn onderzocht op de aanwezigheid van dergelijke horsten. Vanwege het ontbreken van een bladerdak konden de bomen goed onderzocht worden. Potentiële nesten van de buizerd, wespendif en havik zijn niet aangetroffen waarmee overtreding van de Omgevingswet is uitgesloten.

Ooievaar

Ooievaars broeden op hoge plaatsen zoals bomen, torens, schoorstenen en hoogspanningsmasten. Tijdens het veldbezoek zijn in de bomen op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen nestplaatsen van de ooievaar aangetroffen. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de ooievaar zijn daarom uit te sluiten.

Categorie 5-soorten

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding op dit punt te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Overige broedvogels

De houtwallen op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals merel, grasmus en kneu (zie Figuur 4.2). Ook het maïsveld kan nestgelegen bieden aan soorten zoals de Kievit en gele kwikstaart. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.2 Nest van mogelijk houtduif.

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart en bosvleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen is onderscheid te maken tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf (die ook als individueel winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt.

Er is geen bebouwing op de onderzoekslocatie aanwezig, waarmee het voorkomen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uitgesloten zijn. De aanwezige bomen in de houtwallen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen. Met de voorgenomen ingreep blijven de bomen (houtwallen) tevens behouden, waarmee overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet uit te sluiten zijn.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat (bomen en slootkanten) gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, rosse vleermuis en mogelijk bosvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, bomen en andere groenstructuren blijven behouden. Wel dient er rekening te worden gehouden met kunstmatige verlichting gedurende de aanleg- en gebruiksfase (zie hoofdstuk 5).

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Op de onderzoekslocatie en omgeving zijn in potentie essentiële vliegroutes aanwezig, dit betreft de houtwallen aan weerszijden van de onderzoekslocatie. Met de voorgenomen werkzaamheden blijven deze potentiële vliegroutes behouden. Het gebruik van kunstmatige verlichting gedurende de aanleg- en gebruiksfase kan leiden tot verstoring van mogelijk aanwezige vliegroutes (zie hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: steenmarter, boommarter, eekhoorn, das, bunzing, wezel, hermelijn, bever en egel.

Steenmarter

De steenmarter komt in de omgeving voor. Steenmarters gebruiken hoozolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. De houtwallen op de onderzoekslocatie bestaat uit ruigte, struwelen en takkenhopen die door de steenmarter in gebruik genomen kunnen worden als vaste rust- en voortplantingsplaats, maar ook als migratieroute. Met het huidige planvoornemen blijven de houtwallen met de takkenhopen en ruigte behouden. Tijdens het veldbezoek zijn evenmin sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken van sporen, het planvoornemen waarbij de landschapselementen behouden blijven en het hekwerk wordt verhoogd, zijn overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de steenmarter uitgesloten.

Boommarter

De boommarter komt volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie, deze waarnemingen worden gedaan in het bosrijke gebied ten westen van de onderzoekslocatie. De boommarter leeft bij voorkeur in bossen, waar deze soort boomholtes, konijnen- of dassenholen of takkenbossen gebruikt als rust- of voortplantingsplaats. Boommarters komen echter vrijwel niet voor in het agrarisch gebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen alsook geen holen (konijn, das) op de onderzoekslocatie aangetroffen. Hoewel het habitat op de onderzoekslocatie suboptimaal is, is er bosrijke omgeving ten westen van de onderzoekslocatie en daardoor matig geschikt. Vanwege de aanwezigheid van houtwallen met struwelen, ruigte en takkenhopen, is het daarom niet uit te sluiten dat de soort incidenteel voorkomt op de onderzoekslocatie. Met het huidige planvoornemen, waarbij de landschapselementen behouden blijven en het hekwerk wordt verhoogd, zijn er echter geen negatieve effecten op de soort te verwachten.

Eekhoorn

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassens zullen eerder hun leefgebied hebben in de nabijgelegen natuurgebieden en de aansluitende weilanden. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Bunzing, wezel en hermelijn

De bunzing en wezel komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de hermelijn niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt in de omgeving. Kleine marterachtigen zijn afhankelijk van landschapselementen die met elkaar in verbinding staan, zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- en voortplantingsplaatsen en foerageergebieden. Als vaste rust- en voortplantingsplaatsen worden takkenhopen en holen in de grond gebruikt. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld en is daarmee ongeschikt als leefgebied van kleine marterachtigen. De houtwallen met takkenhopen en ruigte kunnen wel deel uitmaken van het leefgebied van kleine marterachtigen. Deze elementen blijven echter ongeschonden met de voorgenomen werkzaamheden. Overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van kleine marterachtigen zijn daarmee uitgesloten.

Egel

De egel komt voor in allerlei type landschappen. In sommige gebieden is de egel algemener dan in andere. Met name tuinen, bosranden, struweel en loofbos zijn geschikt. Essentieel voor het voorkomen van de egel is groen met voldoende schuilmogelijkheden. Takken- en bladerhopen vormen schuilmogelijkheden voor de egel. In de houtwallen zijn dergelijke elementen aanwezig. De houtwallen blijven behouden met de voorgenomen ingreep. Met het huidige planvoornemen, waarbij de houtwallen behouden blijven en het hekwerk wordt verhoogd, zijn overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de egel uitgesloten.

Bever

De bever komt voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. De soort heeft een voorkeur voor rivieren en omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier. Op de onderzoekslocatie is dergelijk habitat niet aanwezig. Ook zijn er tijdens het veldbezoek geen knaag- of andere sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de bever. Overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de bever zijn daarmee uitgesloten.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als haas en rosse woelmuis (zie figuur 4.2). Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat incidenteel aanwezige dieren verwond of gedood worden tijdens de ingreep (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.3 Waarneming van de haas tijdens het veldbezoek bij het naastgelegen grasland.

4.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielen waargenomen: levendbarende hagedis.

De levendbarende hagedis prefereert heide en hoogveen, maar komt ook voor in open bossen, ruige graslanden, bermen van (spoor)wegen en een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is vochtminnend en wordt veel aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Aan weerszijden van de onderzoekslocatie zijn greppels en houtwallen aanwezig, waardoor het habitat geschikt is. De waarnemingen van de streng beschermde levendbarende hagedis, hebben betrekking op de bosgebieden ten zuiden van de N344 op circa 1,5 kilometer afstand, en het bosgebied circa 2,6 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie. Het is niet aannemelijk dat er een populatie van de levendbarende hagedis aanwezig is in de houtwallen op de onderzoekslocatie, waarnemingen worden gedaan aan de andere zijde van wegen, greppels en agrarische percelen (barrières). Daarnaast blijven met het voorgenomen planvoornemen de houtwallen behouden. Overtredingen op de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet ten aanzien van de levendbarende hagedis zijn daarmee uitgesloten.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFP zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: poelkikker en de kamsalamander. Verder komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFP zijn in dit deel van Nederland voor: kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker.

De kamsalamander komt voor in bosrijk, kleinschalig landschap met houtwallen en/of struwelen nabij geschikt voortplantingswater. Het voortplantingswater bestaat voornamelijk uit matig voedselrijke tot voedselrijke, stilstaande wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. De greppels op de onderzoekslocatie zijn ongeschikt als voortplantingswater vanwege de afwezigheid van goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater op of in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet uitgesloten.

De poelkikker wordt aangetroffen in onbeschaduwde wateren met bij voorkeur ontwikkelde oevervegetatie. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. De poelkikker heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld met aan weerszijden houtwallen, beschaduwde greppels en/of geen ontwikkelde oevervegetatie gelegen ten midden van andere agrarisch percelen en is daarmee ongeschikt als leefgebied voor de poelkikker. Hierdoor zijn vaste rustplaatsen van deze soort ook niet te verwachten op de onderzoekslocatie. Daarmee zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Omgevingswet met betrekking tot de poelkikker uitgesloten.

Op de onderzoekslocatie zijn greppels aanwezig waar algemene amfibieën zich kunnen voortplanten. Ook ligt er nabij de onderzoekslocatie ten westen een bredere sloot met kale oevers. De greppels op de onderzoekslocatie blijven vrij van ingrepen. De houtwallen aan weerszijden van de onderzoekslocatie vormen geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Ook deze plekken blijven ongeschonden volgens het huidige planvoornemen. Vanwege de ligging nabij geschikt voortplantingswater en geschikt overwinteringsplekken is het echter niet uit te sluiten dat zich incidenteel een algemene amfibie op de onderzoekslocatie bevindt (zie hoofdstuk 5).

Vissen

Langs de noord- en zuidzijde van het perceel zijn greppels aanwezig. De greppels drogen vermoedelijk in de zomer op en zijn ongeschikt als leefgebied voor vissen. Bovendien blijven de greppels met de voorgenomen ingreep behouden.

4.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit NDFF de volgende soorten waargenomen: beekrombout en gevlekte witsnuitlibel.

De gevlekte witsnuitlibel is gebonden aan laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen. De beekrombout wordt in uiteenlopende typen stromende wateren aangetroffen. De soort wordt meestal met traag stromende laagland, beken geassocieerd. Belangrijk is de aanwezigheid van zuurstofrijk water en onbegroeide zandige substraten en niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten. Dergelijk habitat ontbreekt op de onderzoekslocatie. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF waarnemingen bekend van grote vos, grote weerschijnvlinder, aardbeivlinder en de kleine ijsvogelvlinder.

De grote weerschijnvlinder heeft boswilg en soms grauwe wilg als waardplanten. De grote weerschijnvlinder vliegt vooral bij oudere en vochtigere bossen. Bij voorkeur zijn de wilgen hoog en staan deze op beschutte, deels in de luwte en half beschaduwde plaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten van de grote weerschijnvlinder op de onderzoekslocatie aangetroffen. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de grote weerschijnvlinder zijn daarmee uitgesloten.

De grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere pekken met grote (vrijstaande) bomen. De soort heeft vooral iep als waardplant, maar ook de zoete kers, populier en sommige wilgsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten van de grote weerschijnvlinder op de onderzoekslocatie aangetroffen. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de grote vos zijn daarmee uitgesloten.

De aardbeivlinder komt voor in zowel droge als vochtige terreinen met een afwisseling van lage en hoge vegetaties. Geschikte droge gebieden zijn droge graslanden, zeeduinen, heiden, lage pioniersvegetaties, kapvlakten en schrale zomen langs bosranden. Geschikte vochtige gebieden zijn vochtige graslanden en moerassen met een lage vegetatie. De onderzoekslocatie bestaat uit een maïsakker met houtwallen. Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten (moerasspirea, bosaardbei, ganzerik en dauwbraam) van de aardbeivlinder aangetroffen. Daarnaast blijven de houtwallen met de huidige planvoornemen behouden. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de aardbeivlinder zijn daarmee uitgesloten.

De kleine ijsvogelvlinder komt veelal voor in gevarieerde, vochtige gemende bossen of loofbossen voor. Hier gebruikt de soort de wilde kamperfoelie als waardplant, soms ook de rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelies kunnen gebruikt worden. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsveld met aan weerszijden houtwallen omgeven door agrarische percelen en biedt daarmee matig geschikt habitat voor de soort. Tijdens het veldbezoek zijn er op meerdere locaties in de houtwallen groeilocaties aangetroffen van de wilde kamperfoelie (zie figuur 4.3 en 4.4). De houtwallen met de wilde kamperfoelie blijven echter met de voorgenomen ingreep ongemoeid. Overtredingen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de kleine ijsvogelvlinder zijn daarmee uitgesloten.

Figuur 4.4 Wilde kamperfoelie in de houtwallen aan noord- en zuidzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 4.5 Detailfoto wilde kamperfoelie.

Overige soorten

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFP komt de platte schijfhoren in dit deel van Nederland voor. De platte schijfhoren komt voor in zoete, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing. Vaak in draadalgvegetaties, maar ook in wateren met krabbescheer. De soort leeft niet in verontreinigd of brak water. Dergelijk habitat ontbreekt op de onderzoekslocatie. Een vaste voortplantingsplaats van de platte schijfhoren is daarom op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en vermiljoenkever, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.6 Planten

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: kartuizer anjer en de dennenorchtis. Voor de kartuizer anjer geldt dat het gaat om ingezaaide soorten en daarmee betreft het een niet wilde populatie in dit deel van Nederland. Hiermee zijn op voorhand overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet betreft deze soort uitgesloten.

De dennenorchtis staat op beschaduwde, droge tot iets vochtige, voedsel- en stikstofarme, meestal zure, goed doorluchte zand- en lemige grond. De soort komt vooral voor in voedselarme, iets vochtige dennenbossen. De onderzoekslocatie bestaat uit maïsakker met houtwallen en biedt daarmee geen geschikte groeiplaatsen voor de dennenorchtis. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende plantensoorten waargenomen: zomereik, meidoorn, riet, zwarte els, beuk, brandnetel en berk. De beschermde plantensoort en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrictlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Een Rode Lijst is een overzicht van levende soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken. De dier- en plantensoorten zijn onderverdeeld in categorieën. Naast vogels zijn er ook lijsten voor bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, sprinkhanen, krekels, korstmossen, land- en zoetwaterweekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen en zoogdieren.

Volgens de actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) worden onder andere de volgende Rode Lijst-soorten in de afgelopen vijf jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen: haas, graspieper, grauwe vliegenvanger, grote lijster, keep, kramsvogel, patrijs, gewone haft, dubbelloof, jeneverbes, rossig fonteinkruid, holsteelboleet, roodschubbige gordijnzwam en de steenanjer.

De omgeving van de onderzoekslocatie, met kleinschalig agrarisch landschap, bomenlanen, boerenerven en bos biedt geschikt leefgebied voor deze soorten. Soorten zoals de grauwe vliegenvanger, dubbelloof en de keep zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. De onderzoekslocatie wordt gebruikt voor intensieve landbouw en is daarom ongeschikt als standplaats of leefgebied voor de meeste soorten van de Rode Lijst.

Wel kunnen de houtwallen nestgelegenheden bieden aan de graspieper en grauwe vliegenvanger, schuilmogelijkheden voor de haas en foerageermogelijkheden aan de patrijs. De houtwallen, met potentieel leefgebied voor de patrijs, haas en graspieper blijven echter met de voorgenomen ingreep behouden. Voor de broedvogels geldt dat door te voldoen aan de algemene zorgplicht negatieve effecten kunnen worden uitgesloten (zie hoofdstuk 5.1 – algemene broedvogels). Voor de haas geldt ook door te voldoen aan de algemene zorgplicht van algemene grondgebonden zoogdieren nadelige effecten zijn uitgesloten (zie hoofdstuk 5.3).

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Broedvogels

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien werkzaamheden toch binnen het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundige ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om de werkzaamheden uit te voeren zonder daarbij broedvogels te verstoren.

5.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

De houtwallen aan weerszijden van de onderzoekslocatie, zal gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden als foerageerhabitat en vliegroute door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootvleermuis en laatvlieger. De bomen zijn echter ongeschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen, door het ontbreken van geschikte spleten of loshangend schors. Met het huidige planvoornemen blijven deze landschapselementen ook behouden.

Daarnaast zullen de plannen geen aantasting vormen van belangrijk aanwezige vliegroutes of foerageergebied vormen, wanneer verstoring door kunstmatige verlichting kan worden voorkomen. Daarom dient er gedurende de actieve periode van vleermuizen (april tot en met oktober) in zowel de aanleg- als gebruikersfase geen kunstmatige verlichting tussen zonsondergang- en opkomst te worden gebruikt. Indien dit niet mogelijk is dient er een lichtplan te worden opgesteld die voorgelegd dient te worden aan een deskundig ecooloog ter beoordeling.

5.3 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van Artikel 11.54, bal in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

In het kader van de zorgplicht zijn redelijkerwijs geen speciale maatregelen te treffen.

5.4 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangegeven beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgetraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangegeven is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Sallandse Heuvelrug, bevindt zich op circa 5,4 kilometer afstand ten noordoosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de werkzaamheden op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 300 meter afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is gelegen op 300 meter afstand van een onderdeel van het Overijsselse Natuurnetwerk. Het Natuurnetwerk betreft in Overijssel een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van het aangrenzende onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het ONN of zone ONW niet aan de orde.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Met de planvoornemens blijven de bomen op de onderzoekslocatie behouden. Vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Vrij op Naam Zonneparken BV een quickscan natuurwaarden uitgevoerd aan de Bussinksweg (ong.) te Bathmen.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen realisatie van de zonneweide.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens een zonneweide te realiseren. In figuur 2.9 is de inrichtingsschets weergegeven. De werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van een hekwerk, het plaatsen van draagframes in de grond voor het monteren van de zonnepanelen, het realiseren van een toegangsweg en het plaatsen van een batterij-opslagsysteem. Natuurinclusieve maatregelen worden ook getroffen, zoals het plaatsen van struweelhagen. Ook zal het hekwerk worden opgehoogd (circa 20 centimeter) voor de passage van kleine zoogdieren. Daarnaast hebben de zonnepanelen niet alleen twee meter tussenruimte, maar worden ze ook op circa 0,7 meter boven het maaiveld geplaatst. Dit laat eventuele schapenbegrazing toe.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	mogelijk	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren of broedvogelinspectie gedurende het broedseizoen
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	mogelijk	nee	nee	geen gebruik van kunstmatige verlichting richting de houtwallen anders lichtplan
	vliegroutes	ja	mogelijk	nee	nee	geen gebruik van kunstmatige verlichting richting de houtwallen anders lichtplan
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten

Soortgroep	Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Amfibieën	ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen	nee	nee	nee	nee	-
Vissen	nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders	ja	nee	nee	nee	wilde kamperfoelie in de houtwallen blijft behouden
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	5,4 km	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar stikstofdepositie
Natuurnetwerk Nederland	300 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t				houtwallen met bomen blijven behouden

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Indien werkzaamheden toch binnen het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundige ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn

Vleermuizen

Beschermde vleermuissoorten mogen niet worden verstoord met kunstmatige verlichting. Tijdens de actieve periode van vleermuizen in zowel de aanleg- als gebruikersfase dient er geen kunstmatige verlichting tussen zonsondergang- en opkomst te worden gebruikt. Wel dient er, wanneer er wel verlichting wordt geplaatst tijdens de aanleg- en/of gebruikersfase, een lichtplan te worden opgesteld en deze dient door een deskundig te worden beoordeeld. Als verstoring van vliegroutes, essentieel foerageergebied of verblijffuncties door het toepassen van verlichting niet uitgesloten kan worden zal aanvullend onderzoek naar deze functies noodzakelijk zijn

Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Bij graaf- en bouwwerkzaamheden kunnen algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën verwond of gedood worden. Er geldt een zorgplicht voor deze algemene soorten. Geadviseerd wordt om maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol.

Gebiedsbescherming

Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2023a). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017b). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017c). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017d) Kennisdocument kerkuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied buitengebied Bathmen, periode 2018-2024. NDFD. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFD Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdierverseniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 29 februari 2024 van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten>

Provinciale bronnen

www.overijssel.nl (NNB en beschermde gebieden in Overijssel)

www.overijssel.nl/thema's/natuur/groenloket

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow, zie H 6.1 Omgevingswet).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl, zie H 6.1 Omgevingswet).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan (“nee”), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrictlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrictlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
  - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
  - b. een rijksmonumentenactiviteit,
  - c. een ontgrondingsactiviteit,
  - d. een stortingsactiviteit op zee,
  - e. een Natura 2000-activiteit,
  - f. een jachtgeweeractiviteit,
  - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
  - a. een bouwactiviteit,
  - b. een milieubelastende activiteit,
  - c. een lozingsactiviteit op:
    - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
    - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
  - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
  - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
  - f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
    - 1°. een weg,
    - 2°. een waterstaatswerk,

- 3°. een luchthaven,
  - 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
  - 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangevozen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
  - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
  - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
  - a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
  - b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen

len, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
  - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
  - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
  - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
  - a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
    - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
    - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
    - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
    - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
  - b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
  - c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
  - d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
  - e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
  - f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.
3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
  - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
  - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
  - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
  - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

